

Sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyys ja saatavuuden työryhmä

27.4.2022

Diasetti löytyy Tiimeristä

ASIAKOHTA 1.

Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyntä

Satu Koskela

ASIAKOHTA 2.

Tilannekatsaus kevään 2022 kehysriiheen ja muihin ajankohtaisiin valmisteluihin

Jaska Siikavirta

- **Menneet tapahtumat**

- Alatyöryhmät käynnistäneet toimintansa helmi-maaliskuussa 2022
- Taina Mäntyranta aloittanut sote-henkilöstön riittävyys ja saatavuusohjelman pääsihteerinä 1.4. alkaen
- Kevään 2022 kehysriihen linjaukset

- **Tulevat tapahtumat**

- Strategisten kärkien, keskeisten käynnissä/käynnistettävissä olevien toimien sekä ensimmäisten toimenpidepakettiluonnosten yleisesittely sote-ministerityöryhmälle toukokuussa
- Sote-henkilöstöohjelman sihteeristö järjestää ma 9.5. yhteistyössä NHG:n kanssa työpajan koskien erilaisia ohjelman vastuualueita koskevia tietotarpeita (mm. mitä tietoa tarvitaan lisää, mitkä ovat keskeiset kysymykset joihin tiedoilla haetaan vastauksia, kuka tarvitsee tietoa ja mihin päätöksiin)
- Päätyöryhmän seuraava kokous to 9.6. ennen kesätaukoa, mitä varten alatyöryhmät valmistelevat toimenpidepakettiluonnoksia omalla vastuualueella päätyöryhmän kannanottojen, toimeksiantojen ja strategisten kärkien mukaisesti
- Synkronoidaan toimenpiteitä muun meneillään olevan työn kanssa, mm. sote-uudistus, Suomen kestävän kasvun ohjelma

ASIAKOHTA 3.

Tiekarttaohjelman strategiset kärjet

Taina Mäntyranta & Tia-Maria Kirkonpelto

Luonnos strategisiksi kärjiksi – pohjaidea keskusteltavaksi

Sihteeristön alustavia ajatuksia;

1. Hyvän työn edellytykset

- Sisältää edellytykset sekä hyvän työn tekemiselle että edellytykset sille, että asiakkaille/potilaille tehdään hyvää työtä.

2. Osaaminen/koulutus/kelpoisuus ja pätevyys ns.

kivijalkana, ml. tehtävänkuvia, työnjakoasioita,

3. Työn vaikuttavuuden parantaminen

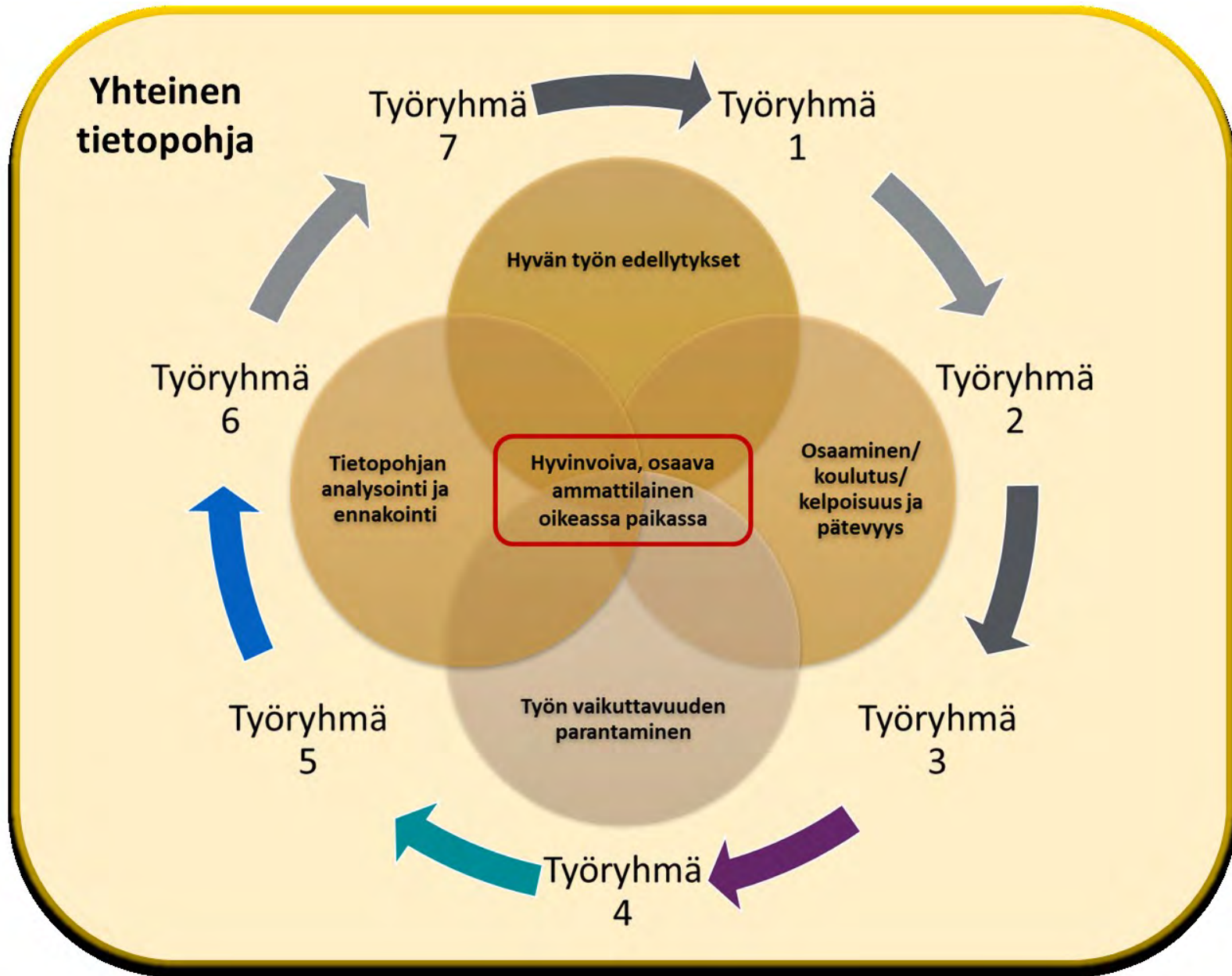
- Tarkastellaan rakenteellisia asioita, digitalisaatiota, yhteistyötä ja integraatiota.

4. Tietopohja-analyysi ja ennakointi

- Lämpileikkaava ja muiden kärkien edistymistä mahdollistava
- Varmistaa myös itse strategian seuranta ja täytäntöönpanoa

Sisältö

JOHDANTO	4
Nykytila.....	4
Tiekartan valmistelu	4
TIEKARTTA 2022–2027	5
Visio.....	
Toimeenpanosuunnitelma	6
Seuranta ja mittaaminen	6
1 Hyvän työn edellytykset	8
1.1 Tavoite: Työn veto- ja pitovoima, ammatillinen liikkuvuus, työolosuhteet, työhyvinvointi, sukupuolten tasa-arvo ja niiden johtaminen -alatyöryhmää koskien	8
2 Osaaminen/koulutus/kelpoisuus ja pätevyys	9
2.1 Tavoite: Osaamisen johtaminen -alatyöryhmää koskien	9
2.2 Tavoite: Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä -alatyöryhmää koskien	10
2.3 Tavoite: Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö palvelujärjestelmässä sekä pätevyysvaatimukset.....	10
2.4 Tavoite: Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto -alatyöryhmää koskien	11
3 Työn vaikuttavuuden parantaminen	12
3.1 Tavoite: Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö -alatyöryhmää koskien.....	12
3.2 Tavoite: Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö palvelujärjestelmässä sekä pätevyysvaatimukset.....	13
4 Tietopohja-analyysi ja ennakointi	14
4.1 Tavoite: Tilannekuva ja ennustetyö -alaryhmää koskien.....	14
4.2 Tavoite: Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto -alatyöryhmää koskien	15
4.3 Tavoite: Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä -alatyöryhmää koskien	16

Tiekarttaluonnoksen jatko

- **Päätyöryhmän näkemykset ehdotetuista strategisista kärjistä**
- Tämän kokouksen jälkeen alatyöryhmät jatkovalmistelevat toukokuun ajan toimenpidepakettiluonnoksia omalla vastuualueella päätyöryhmän toimeksiantojen ja strategisten kärkien mukaisesti

ASIAKOHTA 3.

**Tilannekatsaus alatyöryhmien työskentelyyn, alatyöryhmien
jatkotyöskentely ja saatesanat toukokuun sote-minryyn**

Taina Mäntyranta ja alatyöryhmien puheenjohtajat

Taustaa

Taina Mäntyranta

- Alatyöryhmät ovat ryhtyneet jatkojalostamaan käytännön toimenpiteiksi työryhmän joulukuussa antamia ja ministeriryhmän puoltamia ehdotuksia
- Alatyöryhmien alustavat ehdotukset kokonaisuudessaan kokousmateriaalin liitteessä 4a
- Työ on kaikissa ryhmissä vielä kesken, mutta sote-minryyn **toukokuun kokoukseen** toivotaan näkemys niistä ehdotuksista, joita voidaan toteuttaa tällä vaalikaudella
- Tähän on poimittu erityisesti niitä ehdotuksia, joita olisi mahdollista toteuttaa tai ainakin aloittaa tällä vaalikaudella ja ilman lisärahoitusta. Lisäksi on kirjattu ehdotuksia ensi vaalikaudelle. Jäsennys on tiekartan mukainen.

Mitä puuttuu - mitä pois?

Hyvän työn edellytykset

Kimmo Tarvainen

Hyvän työn edellytykset

Tällä vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta (TAE 2023)

- Lisätään konkretiaa ja arvioidaan toiminen merkitystä/vaikuttavuutta
- Positiivisen kaiun aikaansaaminen sote-työstä: valtakunnallinen kampanja
  - Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja työyhteisön kehittämissuunnitelma/henkilöstösuunnitelma osana strategista johtamista (järjestäjät ja tuottajat) lakisääteinen, koskee kaikkia tuottajia, ml. työturvallisuussuunnitelma, työhyvinvointisuunnitelma; kuormitustekijät huomioitava
  - Kootaan, hyödynnetään ja jalkautetaan toimivia hyvän työn edellytysten malleja työpaikoille (TTL, järjestäjät ja tuottajat), pohjustaa hyvän työn ohjelmaa, tarvittaisi pilotointeja
  - Johtamistyön mahdollistaminen, lähiesimiehet : työyksikkökokonaisuudet
  - Luodaan joustavia toimintamalleja maahanmuuttajataustaisten sote-alan ammattilaisten integroimiseksi suomalaiseen terveydenhuoltoon (ministeriöt, järjestäjät ja tuottajat). Suuntaviivojen saaminen, edellyttää jatkuvaa rahoitusta

Seuraavalla vaalikaudella

- Hyvän työn edellytysten ohjelma. Edellyttää lisärahoitusta

Osaaminen/koulutus/kelpoisuus/ pätevyys

*Juha Luomala, Sanna Hirsivaara, Satu
Karppanen ja Laura Lindeman*

Osaaminen/koulutus/kelpoisuus/pätevyys

Juha Luomala (1/3)

Tällä vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta (TAE 2023). :

- **Yhteydet hyvän työn edellytyksiin ja SOTEKO-hankkeeseen**
  - Aloitetaan valmistelu nykyistä kattavamman ja valtakunnallisen perustutkintoa täydentävän koulutuksen kokonaisuudesta sote-alalle. Arvioidaan tarve säädösmuutoksille ja lisärahoitukselle (STM, OKM). **Kaikki koulutusasteet ml tukipalvelut**
  - Valmistellaan sote-järjestämislain mukainen täydennyskoulutusasetus sekä siihen liittyvät valtakunnalliset sote-integroidut suositukset, ml. **saatavuus ja** täydennyskoulutuksen seurannan kehittäminen (STM).
  - Työelämän toiminnallisten rakenteiden kehittäminen niin, että työpaikoilla mahdollistetaan oman työn reflektointi ja **yhdessä** kehittäminen (järjestäjät ja tuottajat)

Seuraavalla vaalikaudella:

- Valmistellaan tutkintoa täydentävän koulutuksen järjestelmää koskevat esitykset. Edellyttää lisärahoitusta (jo TAE 2023).

Osaaminen/koulutus/kelpoisuus/pätevyys

Sanna Hirsivaara & Satu Karppanen (2/3)

Tällä vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta (TAE 2023):

- Muodostetaan kokonaiskuva nykyisistä koulutusmääristä ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa, arvioidaan tarve ja mahdollisuudet koulutusmäärien lisäämiselle (OKM, STM), **huomioiden työvoimakoulutus, lisäkoulutus ym**
- Valmistellaan hoiva-avustajien käyttöä koskeva yhtenäinen linjaus/**ohjeistus** ja selvitetään ovatko hoiva-avustajien koulutusmäärät riittäviä eri puolilla Suomea sekä edellytykset koulutusmäärien lisäämiseksi. Hoiva-avustajasta lähihoitajaksi -opintopolkua tuetaan mm. oppisopimuskoulutuksena (STM, OKM)
- Lisätään informaatio-ohjausta ammatti- ja erikoisammattitutkintojen hyödyntämismahdollisuuksista sote-alan tehtävissä. (STM, Valvira)
- Selvitetään mahdollisuus yhtenäiseen linjaukseen sosiaalisen toimintakyvyn henkilöstön käytöstä (Vanhuspalvelulain 3 a §) (STM)
- Selkiytetään työnjakoa kotihoidon ja ns. kiertävien perhehoitajien välillä. (STM)
- Lisätään fysioterapeuttien suoravastaanottoja **huomioiden haasteet**, arvioidaan muiden ammattihenkilöiden suoravastaanotto toiminnan mahdollisuudet (STM, järjestäjät ja tuottajat)
- **Vahvistetaan monialaista tiimityötä ja selvitetään edelleen työnjaon mahdollisuuksia, selvitetään lisäosaamisen tarpeita (täsmennettävä)**
- Vahvistetaan erikoislääkärikoulutuksen kansallista ohjausta (STM)

Seuraavalla vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta

- Mahdolliset koulutusmäärien lisäämiset

Palataan 10.57!

Kansainvälien rekrytointi

Laura Lindeman (3/3)

Tällä vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta (TAE 2023):

- Laaditaan prosessimallit 1) EU/ETA alueilta toteutettaviin rekrytointeihin ja 2) Kolmansista maista toteutettaviin rekrytointeihin (ministeriöt+UUD TET, POSELY, EURES, BF)
- Kansainvälisten parhaiden käytänteiden esikuva-analyysi (Uudenmaan TE-toimisto kokoaa, koko alatyöryhmä osallistuu)
- Lähtömaakoulutuspalvelutuotteen vakinaistaminen EU/ETA-alueella (TEM, POSELY)
- Käynnistetään tunnustelut kahdenvälisistä sopimuksista kansainväliseen työlläytymiseen 1-2 kolmannen maan kanssa (TEM, UM)
- Selvitetään mahdollisuudet toimeentuloedellytysten tarkasteluun perheenyhdistämisen kannalta työperusteisten lupien näkökulmasta. (SM)
- **Työyhteisöjen monimuotoistuminen, rasmin kitkeminen osaksi osaamisen johtamista, veto- ja pitovoimaa**

Seuraavalla vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta:

- Laillistamisprosessin nopeuttaminen, selkeyttäminen ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen. Valviran prosessien digitalisointi ja ammattipätevyyden hankkimisen lupaprosessin sujuvoittaminen (STM, Valvira)
- Pätevyitysmiskoulutuksen vakinaistaminen, mm. Career Boost –malli (OKM, OPH, korkeakoulut)
- Viestitään selkeästi tutkintojen tunnustamisesta, laillistusprosessista ja täydennyskoulutusväylistä kv. työntekijöille ja työnantajille. → verkkosivujen ja muun viestinnän kehittäminen (ministeriöt, Valvira, OPH, korkeakoulut, BF+KEHA)
- Luodaan opiskelumahdollisuudet verkkoon ajasta ja paikasta riippumattomiksi ja **selvitetään tarvitaanko eriasteisten kielitutkintojen standardoimista edelleen** (ministeriöt)
- Koulutuksen tavoitteet kv-opiskelijoiden määrien lisäämiseksi (kolminkertaistaminen vuoteen 2030 nykyisestä tasosta) (OKM, korkeakoulut)
- Käynnistetään sote-alan kansainvälisen työlläytymisen kumppanuuksia 2-4 kolmannen maan kanssa (ministeriöt)

Työn vaikuttavuuden parantaminen

Tia-Maria Kirkonpelto

Työn vaikuttavuuden parantaminen

Tällä vaalikaudella:

- Synkronoidaan muun meneillään olevan ja muiden alatyöryhmien työn kanssa;
- Arvioidaan lainsäädäntöä edellyttävät muutokset (digiratkaisut ja -palvelut)
- Vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä so- ja te-sektorien välillä ja tuetaan monialaisten hoito- ja asiakassuunnitelmien laatimista. Parannetaan myös tiedonkulkua; mm. tiedonkulku sosiaalihuollon ja terveydenhuollon välillä.
- ESR: selvitetään
- Suomen kestävän kasvun ohjelma (jatkuu v 2025 saakka)
  - Tuottavuuden parantaminen johtamisen ja prosessien kehittämisen keinoin, ml. segmentointi.
  - Mahdollistetaan proaktiivinen terveysriskeihin puuttuminen
  - Perehdytetään oppilaitokset hyvään kirjaamiseen ja erilaisten olemassa olevien tietojärjestelmien ja teknologian käytön opettamiseen. Jaetaan ja levitetään oppilaitosyhteistyön hyviä käytäntöjä ja kiinnostavia kokemuksia hyvinvointialueiden kesken.

Tietopohja-analyysi ja ennakointi

Päivi Nygren

Tietopohja-analyysi ja ennakointi

Tällä vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta (TAE 2023):

- Selvitetään tietopuutteet (NHG-selvitys, työpaja 9.5.: **kutsut lähdössä tänään kaikkien alatyöryhmien jäsenille**);
- **Vajeesta: vakanssit ja ymmärrys päivittäisestä työpanoksesta.**
- Selvitystyön, ministeriöiden ja Opetushallituksen ja THL:n arvion pohjalta tehdään suunnitelma siitä, miten määrällistä kokonaiskuva sote-alan työvoimatilanteesta ammattittain, toimialoittain ja alueittain ryhdytään käytännössä toteuttamaan ja rakentamaan
- Henkilöstökokemuksen ja työhyvinvoinnin seurannan kytkeminen osaksi tietopohjaa
- Työvoimatarpeiden ennusteiden ja palvelutarpeen kasvun osalta selvitetään kokonaiskuva sisällöistä ja vastuutahoista.
- Selvitetään määrällisen aineiston pohjalta syitä työvoimanpulaan, ottaen huomioon mm. koulutusmäärien kehitys, palvelutarpeen kasvu ja alalta poistuminen/**siirtymät. Huomioidaan myös määräaikaiset, jos mahdollista.**

Seuraavalla vaalikaudella:

- Otetaan käyttöön uusi tietopohja **ja tiedon analysointi sekä ennakointimallit** vastuutahoineen. Edellyttää lisärahoitusta

Synkronoitavaa, mm.

- Sote-uudistuksen toimeenpano
  - Asetusvalmistelu: täydennyskoulutus, vähimmäistietosisältö
  - Johtaminen & osaaminen valmisteluryhmän työ
- SOTEKO-hanke
- TE-palveluiden siirto
- Suomen kestävän kasvun ohjelma
- Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma
- Sote-tiedonhallinnan kokonaisuudistus

ASIAKOHTA 5.

Muut asiat

Satu Koskela

ASIAKOHTA 6.

Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Satu Koskela

- Seuraava kokous to 9.6.2022 klo 14–17 läsnäkokouksena

